

**Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы
Ислэй авыл жирлеге Башкарма комитеты**

КАРАР

№ 2

2018 елның 30 марта

**2018 – 2021 елларга һәм перспектива белән
2032 елга кадәр Татарстан Республикасы
Чистай муниципаль районы Ислэй
авыл жирлеге муниципаль берәмлекенең
транспорт инфраструктурасын комплекслы
үстерү программасын раслау туринда**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары туринда» 2003 елның 6 октябрендәгэ 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт туринда» 2007 елның 02 мартандагы 255-ФЗ номерлы, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2013 елның 14 июнендәгэ 502 номерлы каары нигезендә «Жирлекләрнең, шәһәр округларының транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программасына карата таләпләрне раслау туринда» Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2013 елның 14 июнендәгэ 502 номерлы каары нигезендә, Ислэй авыл жирлеге муниципаль берәмлеке Уставына таянып, Ислэй авыл жирлеге Башкарма комитеты

Карап итте:

1. 2018-2021 елларга һәм перспектива белән 2032 елга кадәр Ислэй авыл жирлеге муниципаль берәмлекенең транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программасын расларга.
2. Элеге каарны Ислэй авыл жирлегенең мәгълүмат стендларында игълан итәргә һәм Чистай муниципаль районының рәсми сайтында (<http://chistopol.tatarstan.ru>) урнаштырырга.

**Ислэй авыл жирлеге
башлыгы**

В.П. Чернышев

Ислэй авыл жирлеге
Башкарма комитетының
2018 елның 30 мартандагы
7 номерлы каары белән

РАСЛАНГАН

**«2018 – 2021 елларга һәм перспектива белән 2032 елга кадәр
Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы Ислэй
авыл жирлеге муниципаль берәмлегенең транспорт
инфраструктурасын комплекслы үстерү»
программасы**

Ислэй авылы

Эчтэлек

1. Программа паспорты
2. Гомуми белешмэлэр
3. Ижтимагый транспорт
4. Урам-юл чөлтөрө
5. Транспорт комплексын үстөрү өстенлеклэре
6. Урам-юл чөлтөрен оптимальлэштерү
7. Транспортны туктау нэм озак вакытлы саклау урыннарын оештыру
8. Жэяүлелэр урамнары нэм велосипед юллары системаларын булдыру:
мөмкинлеклэре чиклэнгэн затлар өчен киртэлэргэсэз мөхит тээмин иту

Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы Ислэй авыл жирлеге муниципаль берәмлекенең транспорт инфраструктурасы системаларын комплекслы үстерү программасы паспорты

Исеме

2021 елга кадәр Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы Ислэй авыл жирлегенең транспорт инфраструктурасы системаларын комплекслы үстерү программасы.

Муниципаль заказ бирүче

Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы Ислэй авыл жирлеге Башкарма комитеты

Программаның урнашу урыны

Россия, Татарстан Республикасы, Чистай муниципаль районы, Ислэй авылы

2021 елга кадәр чорга Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы Ислэй авыл жирлегенең транспорт инфраструктурасы системаларын комплекслы үстерү программасы түбәндәгө документлар нигезендә эшләнгән:

- «Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексына һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2014 елның 29 декабрендәгө 456-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә;

- Россия Федерациисе Хөкүмәтенең «Жирлекләрнең, шәһәр округларының транспорт инфраструктурасы системаларын комплекслы үстерү программаларына таләпләрне раслау турында» 2015 елның 25 декабрендәгө 1440 номерлы карары нигезендә;

- Татарстан Республикасы Президентының «Муниципаль берәмлекләрнең транспорт инфраструктурасы системаларын комплекслы үстерү программасын эшләү турында» 2016 елның 06 июнендәгө 326661-МР номерлы боерыгы нигезендә.

Программа транспорт инфраструктурасын булдыру һәм үстерү, элеге системаларның ышанычлылыгын арттыру һәм Чистай муниципаль районының Ислэй авыл жирлегендә кешеләр яшәве өчен уңайлы һәм имин шартлар тәэммин итә торган беренче чираттагы чараларны үз эченә ала.

Гомуми мәгълүмат

Әлеге муниципаль берәмлек Чистай районының көньяк өлешендә урнашкан, аның административ үзәге булып Ислэй авылы тора. Ислэй авыл жирлеге Чистай муниципаль районының Иске Роман авыл жирлеге, Кече Талкыш авыл жирлеге, Каргалы авыл жирлеге, Яңа Чишмә районы белән чиктәш.

Транспорт комплексы.

Тышкы транспорт.

Авыл жирлеге территориясендә тышкы транспорт бер төр - автомобиль транспорты белән тәкъдим ителгән. Торак пунктта тышкы транспортның күләме зур түгел.

Барлыгы жирлек аша төбәк әһәмиятендәгә бер автомобиль юлы уза.

Ислэй авыл жирлеге чиклэрендэ автомобиль юлының озынлыгы 6,2 км чамасы тәшкүл итэ. Автомобиль юлы Ислэй авылы аша уза.

Шулай итеп, Программаның тышкы транспортны үстерү өлешендэ түбәндөгө чаралары булачак:

1. Муниципаль берәмлекнең территориаль планлаштыруында региональ һәм жирле әһәмияттәге автомобиль юлларын төзү һәм реконструкцияләү чараларын исәпкә ала (бөтен чор).

2. Автомобиль юлларын перспективалы төзү коридорларын резервлау (бөтен чор).

Иҗтимагый транспорт.

Транспорт - халыкны һәркем файдалана алырлық транспорт белән тәэмин итүче житештерүчеләр һәм кулланучылар арасында продукциянең төрле төрләрен күчәр торган икътисадның һәм халыкның йөк ташуга ихтыяжларын канәгатыләндөрә торган жирлек инфраструктурасының мөһим состав өлеше. Транспортның тотрыклы һәм нәтижәле эшләве халыкның йөк ташуга булган ихтыяжларын тулысынча канәгатыләндөрү һәм жирлекнең үңышлы эшләве өчен кирәkle шарт булып тора.

Ислэй авыл жирлеге территорииясендә автотранспорт предприятиеләре юк.

Ислэй авыл жирлеген район үзәге белән бәйләүче дамии автобус транспорты хәзерге вакытта юк. Жирлектә максатчан хәрәкәт итүләрнең күбесе шәхси автотранспортка һәм жәяүлеләр юлларына туры килә.

Урам-юл чөлтәре.

Урам-юл чөлтәре торак пунктларның транспорт, инженерлык һәм социаль инфраструктурасының төп барлыкка китерүче элементы булып тора. Юллар чөлтәрен һәм инфраструктура объектларын жирлекне комплекслы үстерүдә үстерү ин социаль әһәмиятле мәсьәләләрнең берсе булып тора.

Жирлектә автомобиль юлларының шактый өлеше өслек белән капланган.

Ислэй авыл жирлегенең урам-юл чөлтәре үзенчәлеге

№ т./б.	Урамның исеме	Озынлыгы, км	Юл өлешенең киңлеге, м	Урамда урнашкан объектлар
Ислэй авылы				
1	Центральная ур.	2,4	7	Ислэй авыл жирлеге Башкарма комитеты адм. бинасы, Мәдәният йорты, АТС, авыл китапханәсе
2	8 нач. Март ур.	2,3	7	кибет
3	Заречная ур.	0,6	7	
4	Зеленая ур.	0,5	7	
5	Мирная ур.	0,5	7	

Транспорт комплексын үстерү өстенлекләре.

Муниципаль берәмлекнең транспорт комплексын үстерүнен төп өстенлекләре түбәндәгеләр булырга тиеш:

- гамәлдәгә урам-юл чөлтәрен ремонтлау һәм реконструкцияләү;
- гамәлдәгә грунт юлларында каты еслекле юллар төзү.

Муниципаль берәмлек территориясендә транспортны үстерү хакимиятнең төрле баскычлары: федераль, төбәк, муниципаль уртак тырышлыкларына юнәлдерелгән комплекслы якын килү нигезендә гамәлгә ашырылырга тиеш.

Авыл жирлегенең транспорт системасын үстерүне планлаштырганда районның һәм тулаем регионның транспорт системасын перспективалы үстерүне исәпкә алырга кирәк. Авыл жирлегенең транспорт системасы регионның транспорт системасы элементы булып тора, шуңа күрә территориядә транспорт инфраструктурасын оптимальләштерүгә бәйле барлық бурычларны хәл итү муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнары вәкаләтләре кысаларында гына хәл итөлә алмый. Программадагы күрсәткечләрне транспорт инфраструктурасын үстерү буенча барлық дәрәҗәләрдәге бюджетлар катнашында гамәлгә ашыру тәкъдим итөлә. Жирле үзидарә органнарының бурычлары булып дәүләт хакимиите һәм жирле үзидарә органнарының үзара хезмәттәшлеген тәэммин итү буенча оештыру чарапары, Чистай районы жирле үзидарә органнары һәм Татарстан Республикасы дәүләт хакимиите органнары өчен транспорт инфраструктурасын үстерү буенча инициативалы тәкъдимнәр өзөрлөү тора.

Транспорт инфраструктурасын үстерүнен төп юнәлешләре федераль дәрәҗәдә Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2008 елның 22 ноябрендәге 1734-р номерлы боерыгы белән расланган Россия Федерациясе транспорт стратегиясе белән билгеләнде.

Транспорт стратегиясе нигезендә транспорт системасын үстерүнен стратегик максаты - конкурентлыкка сәләтле сыйфатлы транспорт хезмәтләрендә икътисадны һәм җәмгыятьне инновацион социаль юнәлешле үстерү ихтыяжларын канәгатьләндерү.

Нәтижәле конкурентлыкка сәләтле транспорт системасын булдыру өчен өч төп өлеш кирәк:

- конкурентлыкка сәләтле югары сыйфатлы транспорт хезмәтләре;
- югары житештерүчәнлекле имин транспорт инфраструктурасы һәм алар конкуренциягә сәләтле югары сыйфатлы транспорт хезмәтләре белән тәэммин итәрлек дәрәҗәдә кирәклө транспорт чарапары;
- транспорт хезмәтләренең тәкъдимнәр дәрәҗәсен сорав өстендә арттыру өчен шартлар тудыру (югыйсә көндәшлек тирәлеге булмаячак).

Муниципаль берәмлек транспорт комплексын үстерү өлешендә гамәлләр

Программа каарлары нигезендә муниципаль берәмлекнең торак пунктларында урамнарны этаплап төзү һәм реконструкцияләүнен муниципаль максатчан программының эшләү һәм кабул иту	Исләй авыл жирлеге	2018-2021
Автомобиль юллары классификациясе нигезендә жирле әһәмияттәге автомобиль юллары исемлеген раслау.	Исләй авыл жирлеге	2018-2021
Территорияләрне планлаштыру документларын эшләү белән комплекста хәл итөлө торган юл хәрәкәте иминлеге буенча чарапар комплексын эшләү һәм гамәлгә ашыру	Исләй авыл жирлеге	2018-2021
Торак пунктлар урамнарында реконструкцияләү, ремонтлау, каты өслек урнаштыру	Исләй авыл жирлеге	2018-2021
Юлларны һәм тротуарларны комплекслы төзү	Исләй авыл жирлеге	2018-2021
Тукталыш мәйданчыклары жиһазы һәм җәмәгать транспорты өчен павильоннар урнаштыру	Исләй авыл жирлеге	2018-2021
Жирле әһәмияттәге автомобиль юлларын инвентаризацияләүне паспортлаштыруны үткәру, жирле әһәмияттәге автомобиль юллары белән мәшгуль жир кишәрлекләрен бүлеп бирү полосаларын билгеләү, теркәү	Исләй авыл жирлеге	2018-2021

Автомобиль юлларында hэм жирлек урамнарында барлык инженерлык корылмаларының техник торышын бәяләүгә кирәклө реконструкция яисә яңа төзелеш срокларын hэм күләмнәрен билгеләу	Исләй авыл жирлеге	2018-2021
---	--------------------	-----------

Урам-юл чөлтәрен оптимальләштеру

Югарыда билгеләнгән өстенлекләргә туры китереп, авыл жирлегенең транспорт комплексы үсешенең өстенлекле юнәлешләре нигезендә, Программа нигезендә урам-юл чөлтәрен оптимальләштерү буенча түбәндәгеләр күздә тотыла.

Программа белән нормативлар нигезендә магистраль урам-юл чөлтәре чөлтәрен формалаштыру буенча тәкъдимнәр бирелә.

Авыл торак пункты hэм авыл жирлеге чикләрендә урам чөлтәренең төп исәпхисап параметрлары 42.13330.2011 “Шәһәр hэм авыл жирлекләрен шәһәр төзелеше, планлаштыру hэм төзү” кагыйдәләр жыелмасы нигезендә кабул ителә.

Урам-юл чөлтәрен төзү нигезенә авылның гамәлдәге hэм планлаштырылган районнары арасында багланышлар санын арттыру hэм авылның урам-юл чөлтәрен төбәкнән автомобиль юллары системасына кертү идеясе салынган.

Дәрәжә буенча урамнар иерархиясендә аларның hәркайсының аркылы профиле үтәлөргә тиеш.

Генераль план проектында торак пунктның урамнары hэм юлларының проектлана торган аркылы профильләре китерелгән. Текст материаллары составында китерелгән чираттагы профильләр hэм Нигездә китерелгән чишелешләр схемалары территорияне планлаштыру, юлларны проектлау эшләрен башкарганда регламентлаштыручы нигезләмәләр буларак карала hэм тәгаенләнергә мөмкин. Үзгәрешләрнең кинделеге, юл чишелешләре тибы hэм хәрәкәтнең төп юнәлешләре үзгәрешсез калырга тиеш. Муниципаль берәмлекнәң комплекслы транспорт схемасын әзерләгәндә, әлеге аркылы профильләр hэм чишелешләр схемалары төзәтелергә мөмкин.

Авыл урамнары hэм юллары классификациясе проектның график өлешендә сурәтләнгән («Транспорт инфраструктурасын үстерү картасы» материалларны нигезләү буенча). Аркылы профильләрне тамгалаяу шул ук схемада китерелгән.

Яңа торак төзелеше районнарында урамнарының юлларны проектлагандагы кызыл сзыкларда урамнарының проект кинделен сакларга кирәк, бу алга таба жир кишәрлекләрен тартып алу hэм урамнарының максатыннан капиталь төзелеш объектларын жимерү буенча кыйммәтле чараларны гамәлгә ашырудан качарга мөмкинлек бирәчәк. Проектлы урамнар, норматив юнәлешләр үтәү таләбе үтәлсөн өчен, шул рәвешле рельефта урнаштырылырга тиеш. Катлаулы геоморфологик факторлар булу шартларында төп урамнары проектлауга hэм төзүгә аерым игътибар бирергә кирәк.

Машина кую hэм озак вакытлы транспорт саклау урыннарын оештыру.

Авыл жирлеге территориясендә автотранспортны саклау, нигездә, предприятиеләр участоклары чикләрендә hэм жирлектә яшәүчеләрнәң йорт участокларында гамәлгә ашырыла.

Жирлектә гараж-төзелеш кооперативлары юк.

Алга таба, халыкны автомобильләштерү дәрәжәсен фаразлана торган арттыруны исәпкә алып, жәмәгать билгеләнешендәге биналар янында автомобильләр кую урыннарын оештыруны күз алдында тотарга кирәк.

Ведомство һәм йөк автомобильләре жирлекнең коммуналь-склад һәм агросәнәгать зонасында саклауда булыр дип көтелә. Халыкның жиңел автомобильләрен дайими һәм вакытлыча саклау йорт янындагы кишәрлекләр чикләрендә күздә тотыла.

Әлеге бүлек буенча башкарылырга тиешле чараптар:

1. Төзелеш өчен бүлеп бирелә торган участокларда җәмәгать билгеләнешендәге биналарның проект сыйдырышлылыгы нигезендә кирәkle санда парковка урыннары булдыруны административ чараптар белән тәэммин итү (бөтен чор);
2. Хезмәт күрсәтү объектлары янында автомобильләр кую урыннарын төзү (бөтен чор);
3. Ижтимагый автомобильләр кую урыннарын оештыру.

Жәяүләр өчен урамнар системасын төзү: мөмкинлекләре чикләнгән затлар өчен киртә мохитеннән башка тәэммин итү.

Экологик чиста мохиткә ярдәм итү өчен, корреспонденция өчен зур булмаган кисемтәләр булганда, торак пунктлар территориясендә Программада жәяүләр урамнары системасы каралган.

Жирлек программасы халыкның мобиЛЬ төркемнәре аз булу өчен киртә мохите булдыруны күздә tota. Шул максаттан чыгып, ижтимагый биналарны проектлаганды, киртә мохитеннән башка гына барлыкка килгән барлык кирәkle таләпләрне һәм тротуарларның норматив тайпышлары булган пандуслар урнаштыру буенча таләпләр куелырга тиеш.

Әлеге бүлек буенча чараптар:

1. Күпчелектә жәяүләр йөри торган урамнар системасын формалаштыру (исәпхисап вакыты - перспектива);
2. Төзүчеләрнең киртәләрсез мохит булдыру буенча таләпләрне үтәүләрен административ чараптар белән тәэммин итү (бөтен чор).